

(16)

(f) Define Panchayati Raj. Discuss the importance of local participation in Panchayati Raj.

পঞ্চায়তি রাজ কি? পঞ্চায়তি রাজত স্থানীয় অংশগ্রহণের গুরুত্ব আলোচনা করা।

(g) Discuss the development of rural local governance in ancient India.

প্রাচীন ভারতবর্ষত গ্রাম স্থানীয় চৰকাৰৰ বিকাশ সম্পর্কে আলোচনা করা।

(h) Discuss the powers and functions of Anchalik Panchayat and Zilla Parishad.

আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু জিলা পৰিষদৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

(i) Discuss the significance of the type of Gram Panchayat.

(j) Discuss the institutions and functions of the Metropolitan Planning Committee.

(k) Write a note on the comparison between and functions of Gram Sabha.

(l) Compare the local self government with the central government.

24A—3000/589 3 (Sem-2/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

3 (Sem-2/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

2024

POLITICAL SCIENCE
(Honours Generic/Regular Course)

Paper : POL-HG/RC-2016/2026/2036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer the questions from any one Option

OPTION—A

Paper : POL-HG/RC-2016

(Indian Government and Politics)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) According to Gandhiji, "State is a means, not an end itself".

(Write Yes or No)

গান্ধীজীৰ মতে, "বাট্টি এক উপায়হে, শেষ লক্ষ্য নহ'য়"।

(হ্য নে নহ্য লিখা)

24A/589

(Turn Over)

(2)

(b) Who wrote the book, *Hind Swaraj*?
Hind Swaraj নামৰ গ্রন্থনৰ লেখক কোন ?

(c) The word 'secular' was added to the Preamble to the Indian Constitution by the 42nd Constitutional Amendment Act of 1976.
(Write True or False)
ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ প্রস্তাৱনাত 'ধৰ্মনিরপেক্ষ' শব্দটো ১৯৭৬ চনৰ ৪২তম সংবিধান সংশোধন আইনমতে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।
(সঁচা নে মিছ লিখা)

(d) Which Part of the Indian Constitution deals with Fundamental Rights?
ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশ মৌলিক অধিকাৰৰ লগত জড়িত ?

(e) Articles 25 to 28 of the Indian Constitution deal with the Right to _____.
(Fill in the blank)
(ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৫ নং অনুচ্ছেদৰ পৰা ২৮ নং অনুচ্ছেদলৈকে _____ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) Who presides over the Lok Sabha?
লোকসভাৰ স্বায়িৰেশনত কোনে সভাপতি কৰে ?

(g) "When a class is somewhat hereditary, we may call it caste." Who said it?
"সামাজিক প্ৰেৰণী এটা বৰ্ণানুকৰণিক হ'লো, তাক জাতি বৰ্ণিব পাৰি।" কোনে কৈছিল ?

24A/589

(Continued)

(3)

(h) The Council of Ministers is responsible to the Lok Sabha/Supreme Court/President.
(Choose the correct option)
মন্ত্ৰী পৰিষদ লোকসভা/উচ্চতম ন্যায়ালয়/প্ৰেসিডেণ্টৰ ওচৰত দায়বদ্ধ থাকে।
(শুন্দি বিকল্পটো বাহি উলিওৱা)

(i) Write Gilchrist's definition of political party.
গিলচ্ৰিষ্টৰ বাজনেতিক দলৰ সংজ্ঞাটো লিখা।

(j) Write the full form of AIDWA.
AIDWAৰ সম্পূৰ্ণ কাপটো লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two Fundamental Rights of the Indian citizen.
ভাৰতৰ নাগৰিকৰ দুটা মৌলিক অধিকাৰ লিখা।

(b) Write two differences between the Fundamental Rights and the Directive Principles of State Policy.
মৌলিক অধিকাৰ আৰু বাছি পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(c) What do you mean by social movement?
সামাজিক আন্দোলন বুলিলে কি বুজা ?

(d) Write on coalition government.
মৰ্দা চৰকাৰৰ সম্পর্কে লিখা।

24A/589

(Turn Over)

(e) Write two features of the Directive Principles of State Policy.

বাস্তু পরিচালনাৰ নিৰ্দেশাবলীক নীতিসমূহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

(a) Judicial review
ন্যায়িক সমীক্ষা

(b) The Constitution of India is a borrowed Constitution
ভাৰতীয় সংবিধানখন এখন ধাৰ কৰি অনা সংবিধান

(c) Role of class in the power structure of Indian society and politics
ভাৰতীয় সমাজ আৰু বাজনীতিৰ ক্ষমতাৰ গাঁথনিত প্ৰোগ্ৰাম

(d) Communalism is the main enemy of secularism
সাম্প্ৰদায়িকতাৰ দাদ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ প্ৰধান শক্তি

(e) Powers and functions of the Rajya Sabha
বাজসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৰলী

(f) Women's Movement
নাৰী আন্দোলন

(5)

4. Answer any four of the following questions :

তলত প্ৰশ্নসমূহ যি কোনো চাৰিটাৰ উন্নৰ লিখা :

(a) Critically discuss the Marxist approach to the study of Indian politics.
ভাৰতীয় বাজনীতি অধ্যয়নৰ মাঝীয় দৃষ্টিভঙ্গীটোৱ সমালোচনাবলীক আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the main characteristics of Indian State.
ভাৰতীয় বাস্তুৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the relevance of Directive Principles of State Policy in evolution of Welfare State in India.
ভাৰতত কল্যাণকাৰী বাস্তু গঠন কৰাত বাস্তু পরিচালনাৰ নিৰ্দেশাবলীক নীতিৰ প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the Fundamental Rights of the Indian Constitution. How are they safeguarded?
ভাৰতীয় সংবিধানৰ মৌলিক অধিকাৰবোৰ আলোচনা কৰা।
ঐবোৰ কেনেকৈ সুৰক্ষিত কৰা হয় ?

(e) Discuss the role and functions of the Supreme Court as protector of the Constitution with special reference to its role in protecting Fundamental Rights.
মৌলিক অধিকাৰ সংৰক্ষণত উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকা অধিকাৰী বাবি সংবিধানৰ বক্ষক বাবে উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকা আৰু কাৰ্যাৰলী আলোচনা কৰা।

(6)

(f) Discuss the composition, powers and functions of the Supreme Court of India.
ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী
আলোচনা কৰা।

(g) Write a note on the environmental movement in India.
ভাৰতৰ পৰিৱেশ-সম্পর্কীয় আদোলনৰ ওপৰত এটা টোকা
লিখা।

(h) What is economic planning? Discuss the objectives of economic planning in India.
অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা কী? ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক
পৰিকল্পনাৰ লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION—B

Paper : POL-HG/RC-2026

(Feminism : Theory and Practice)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$
তলত দিয়াবোৰ নির্দেশনায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the author of the book, *A Vindication of the Rights of Woman*?
কীৰ্তি প্ৰহৃত বচক কোন?
A Vindication of the Rights of Woman
(i) Mary Wollstonecraft/মেরি ওলস্টনক্ৰফ্ট
(ii) Virginia Woolf/ভাজিনিয়া উলফ
(iii) Betty Friedan/বেটি ফ্ৰিডান
(Choose the correct answer)
(শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

24A/589

(Continued)

(7)

(b) What is the theme of the 2024 International Women's Day?
২০২৪ বৰ্ষৰ আন্তঃবাণীয় মহিলা দিবসৰ মূলমন্ত্ৰ কী?

(c) The Women's Reservation Act, 2023 is the result of which Amendment to the Constitution of India?
মহিলা সংবৰ্ধণ আইন, ২০২৩ ভাৰতৰ সংবিধানৰ
কোনটো সংশোধনীৰ ফলকৰ্ত্তি?

(d) Write one feature of gender as a concept.
এটা অৰধাৰণা হিচাপে লিংগৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Name one liberal feminist.
উদ্বৃত্তাবাদী নারীবাদী এগৰাকীৰ নাম লিখা।

(f) Write one women's issue raised during the freedom movement in India.
ভাৰতৰ স্বাধীনতা আদোলনৰ সময়ত উৰ্থাপিত এটা নারীৰ
সমস্যা লিখা।

(g) Write one feature of a matrilocal social structure.
মাতৃহানীয় সমাজ গঠনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) Name one invisible work.
অদৃশ্য কৰ্মৰ এটা নাম লিখা।

(i) Social constructivism of gender is an artificial creation.
(Write True or False)
লিংগৰ সামাজিক সংৰচনা কৃতিমভাৱে সৃষ্টি
(সংজ নে মিছ লিখা)

24A/589

(Turn Over)

(8)

(i) Beijing Declaration was adopted in the year 1995. বেইজিং ঘোষণাপত্র গ্রহণ করা হৈছিল ১৯৯৫ চনত।

(ii) 1990 চনত The Women's Reservation Act of 1990 অন্তর্ভুক্ত কোন সূচীর অন্তর্ভুক্ত কোন সূচী।

(iii) 1993 চনত স্টেট কান্সেল অ্যাক্ষন প্রিমিয়ার।

(iv) 1995 চনত প্রেসিডেন্সি কোর্টে প্রেসিডেন্সি কোর্টে।

(Choose the correct answer)

(শুন্দি উত্তরটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions: ২×৫=১০

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two features of patriarchy.

পুৰুষতন্ত্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Mention two areas of gender discrimination.

লিংগ বৈষম্যবৰ্গৰ দুটা ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Write two differences between visible and invisible works.

দৃশ্যমান আৰু অদৃশ্য কৰ্মৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

24A/589

(Continued)

(9)

(d) Mention two ways of gender sensitization.

লিংগ সংবেদীকৰণৰ দুটা উপায় উল্লেখ কৰা।

(e) Write two differences between liberal and socialist feminism.

উদাবৃত্তাবাদী আৰু সমাজবাদী নৰীবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Write short notes on any four of the following :

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Theory of social constructivism in gender studies

লিংগ অধ্যয়নৰ সামাজিক সংৰচনা তত্ত্ব

(b) Feminism in Britain

ব্ৰিটেইনত নৰীবাদ

(c) Marxian feminism

মার্ক্সবাদী নৰীবাদ

(d) Sexual division of labour

শ্ৰমৰ লিংগ বিভাজন

(e) Domestic violence as a social menace

সামাজিক ভাবে গাৰ্হস্থ্য হিসা

(f) Methods of computing women's work

মহিলাৰ কৰ্মৰ গণনাকৰণৰ পদ্ধতিসমূহ

24A/589

(Turn Over)

(10)

4. Answer any four of the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলব প্রশ্নসমূহ যি কোনো চারিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the differences between sex and gender.

জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজত প্ৰদেশসমূহ আলোচনা কৰা ।

(b) "One is not born a woman, but becomes one." Comment.

"এগৰকী নৰী নৰী হিচাপে জন্মগ্ৰহণ নৰে, কিন্তু সমাজে তেওঁক নৰী বনাই ।" মন্তব্য আগবঢ়োৱা ।

(c) Discuss the social impediments against property rights of women.

নৰীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত থকা সামাজিক অৱৰোধসমূহ আলোচনা কৰা ।

(d) Discuss the rise of feminist movements in socialist countries with special reference to the USSR.

ছোড়িয়েট যুক্তবাটুৰ বিশেষ উল্লেখনসহ সমাজবাদী দেশসমূহত নৰীবাদী আন্দোলনৰ উখান আলোচনা কৰা ।

(e) Highlight on the role of social reform movements for uplifting the position of women in India.

ভাৰতবৰ্ষত নৰীৰ হিতি উন্নীতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত সমাজ-সংস্কাৰ আন্দোলনসমূহৰ ভূমিকাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা ।

24A/589

(Continued)

(11)

(f) Examine the status of women in the family in contemporary India.

সমস্যাময়িক/সাম্প্রতিক ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ পৰিয়ালত থকা মৰ্যাদাৰ পৰীক্ষণ কৰা ।

(g) Analyze the problems faced by women in the female headed households.

নৰী মুৰৰী পৰিয়ালসমূহত নৰীয়ে সন্দৰ্ভীন হোৱা সমস্যাসমূহ পৰ্যালোচনা কৰা ।

(h) Discuss the unpaid work of women with special reference to domestic and care works.

গহ আৰু যত্ন/চোৱাচিতা কৰৰ বিশেষ উল্লেখনসহ মহিলাৰ অ-মজুবিকৃত কৰৰ আলোচনা কৰা ।

OPTION—C

Paper : POL-HG/RC-2036

(Local Rural and Urban Governance)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াৰোৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of the word 'Panchayat'?

'পঞ্চায়ত' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

24A/589

(Turn Over)

(12)

(b) In which year was the 74th Amendment of the Indian Constitution adopted?

ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৭৪তম সংশোধনী কোন চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

(c) Who appoints the State Election Commissioner?

ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়ুক্তক কোনে নিযুক্তি প্ৰদান কৰে ?

(d) What is the core function of the State Finance Commission?

ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগৰ প্ৰধান কাম কি ?

(e) In which year was Ashok Mehta Committee appointed by the Government of India?

ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত অশোক মেহতা কমিটি গঠন কৰিছিল ?

(f) The author of the book, *Gram Swaraj* is Jawaharlal Nehru.

(Write True or False)

Gram Swaraj প্ৰহসনৰ লিখক হ'ল জওহৰলাল নেহুৰ।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(g) Write the full form of PESA.

PESA ব সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

24A/589

(Continued)

(13)

(h) How many subjects are there in the Eleventh Schedule of the Constitution?

সংবিধানৰ একাদশ অনুসূচিত কিমানটা বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে ?

(i) In which year was Guwahati Municipal Corporation formed?

গুৱাহাটী পৌৰনিগম কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

(j) State one objective of the District Planning Committee.

জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) State two recommendations of Balwant Rai Mehta Committee.

বলৱন্ত রায় মেহতা কমিটিৰ দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

(b) State two differences between Gaon Panchayat and Nagar Panchayat.

গাঁও পঞ্চায়ত আৰু নগৰ পঞ্চায়তৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(c) State two functions of the District Planning Committee.

জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

24A/589

(Turn Over)

(14)

(d) Mention two characteristics of the 73rd Constitutional Amendment Act.
সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনী আইনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two functions of the State Finance Commission.
ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$
তলত মিয়াবোৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চৰ-টোকা লিখা :

- Nagar Panchayat
নগৰ পঞ্চায়ত
- The 74th Amendment Act
৭৪তম সংশোধনী আইন
- Functions of the Guwahati Municipal Corporation
গুৱাহাটী পৌৰনিগমৰ কাৰ্যালয়ী
- Role of District Planning Committee in Rural Development
গ্রাম্য উন্নয়নত জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ ভূমিকা
- Microlevel planning
ক্ষুদ্রপৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা
- Characteristics of local governance
হানীয় শাসন ব্যৱহাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

24A/589

(Continued)

(15)

4. Answer any four of the following questions : $10 \times 4 = 40$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- Write a note on the development of local governance in Independent India.
স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষত হানীয় চৰকাৰৰ বিকাশ সম্পর্কে এটি টোকা লিখা।
- What is participation? Discuss the problems of participation of women in Panchayati Raj and give some suggestions.
অংশগ্ৰহণ মানে কি? পথগয়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহত মহিলা অংশগ্ৰহণৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰি সমাধানৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া।
- Discuss the significance of the 73rd Amendment.
৭৩তম সংশোধনীৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।
- Discuss the functions and importance of the Metropolitan Planning Committee.
নগৰ পৰিকল্পনা কমিটিৰ কাৰ্যালয়ী আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- Write a note on the composition, powers and functions of Gaon Sabha.
গাঁও সভাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যালয়ীৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

24A/589

8 (Turn Over)